

Pētniecības datu pārvaldība

Datu pārvaldības plāna izveides un uzturēšanas principi

Ingmārs Kreišmanis,

Rīgas Stradiņa universitāte

Latvijas Zinātnes padomes seminārs projektu vadītājiem «Datu pārvaldības plānu (DPP) izveide LZZP FLPP un VPP projektiem»

2024. gada 10. aprīlis

RĪS

PAR KO RUNĀSIM?

Kāpēc pētniecības datu pārvaldība?

- Kas ir pētniecības dati?
- Kas ir pētniecības datu pārvaldība?
- Konteksts

Pētniecības datu dzīves cikls

- Plānošana
- Ētikas un juridiskie jautājumi
- Datu ievākšana, apstrāde, uzglabāšana
- Datu publicēšana un atkārtota izmantošana

Datu pārvaldības plāns (DPP/DMP)

- Kam nepieciešams?
- Kur to izveidot?
- Galvenie principi

**PĒTNIECĪBAS
DATU
PĀRVALDĪBA**

Kāpēc pētniecības datu pārvaldība?

Kas ir pētniecības dati?

Jebkāda informācija, kas ir ievākta, novērota, ģenerēta vai izveidota, lai validētu pētījuma rezultātus

Kam ir nepieciešami pētniecības dati?

- pašiem pētniekiem
- kolēģiem (citiem pētniekiem un studējošajiem)
- plašākai pētnieku kopienai
- pētniecības finansētājiem un zinātniskajiem izdevējiem
- valstij un citiem potenciālajiem izmantotājiem

Kas ir pētniecības dati?

- audio
- video
- attēli
- teksti
- interviju/fokusgrupu transkripti
- dokumentācija/administratīvo datu korpusi
- eksperimentu vai novērojumu rezultāti (pieraksti)
- pēc noteiktiem kritērijiem atlasīti sociālo tīklu ieraksti
- programmēšanas kods
- statistiskie modeļi
- u.t.t.t.t.t.

Kas ir pētniecības datu pārvaldība?

Procesu kopums, kas ietver pētniecības datu strukturēšanu, apstrādi, glabāšanu, dalīšanos ar tiem, kā arī ilgtermiņa uzturēšanu

Atbildīga pētniecības datu pārvaldība:

- nodrošina pētniecības uzticamību
- veicina rezultātu validēšanu
- vairo iespējas izmantot datus sadarbībai
- iespējo datu izmantošanu māšīnmācīšanās un MI risinājumiem

Avots: <https://library.dmu.ac.uk/rdmguide>

Atbildīga pētniecība un inovācijas

Galvenie principi:

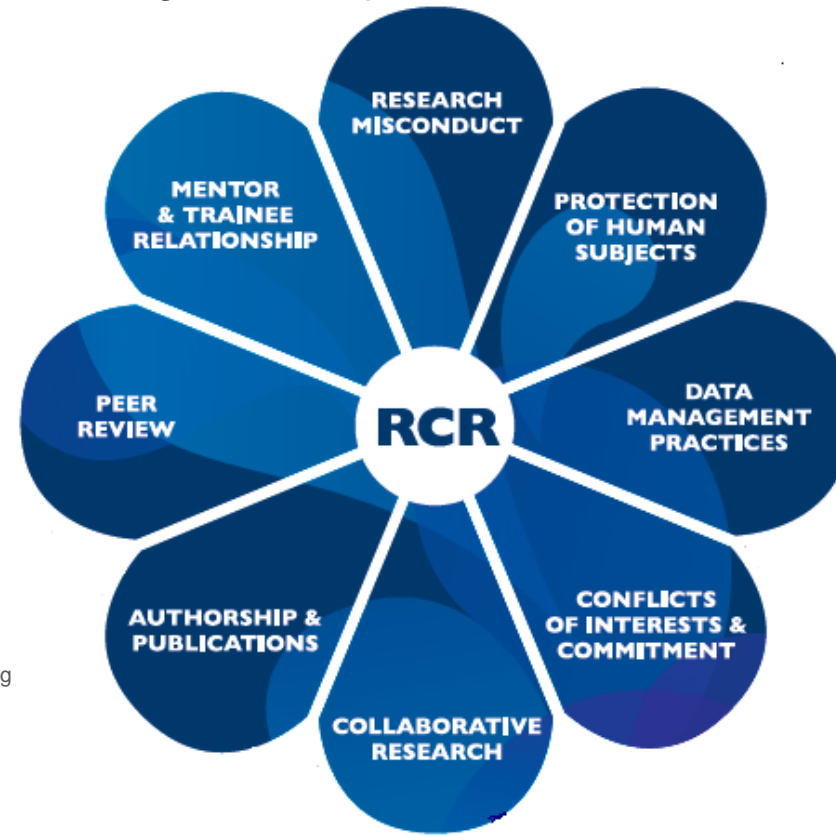
- pētniecībai vajadzētu sniegt labumu sabiedrībai
- pētniecībai nevajadzētu radīt kaitējumu
- cieņa – pētniecībai un pētniecības videi vajadzētu atbalstīt cieņu pret indivīdiem
- taisnīgums – pētniecībai vajadzētu palīdzēt pasaulei kļūst taisnīgākai

Galvenās vērtības:

- atvērtība
- caurspīdīgums
- reproducējamība

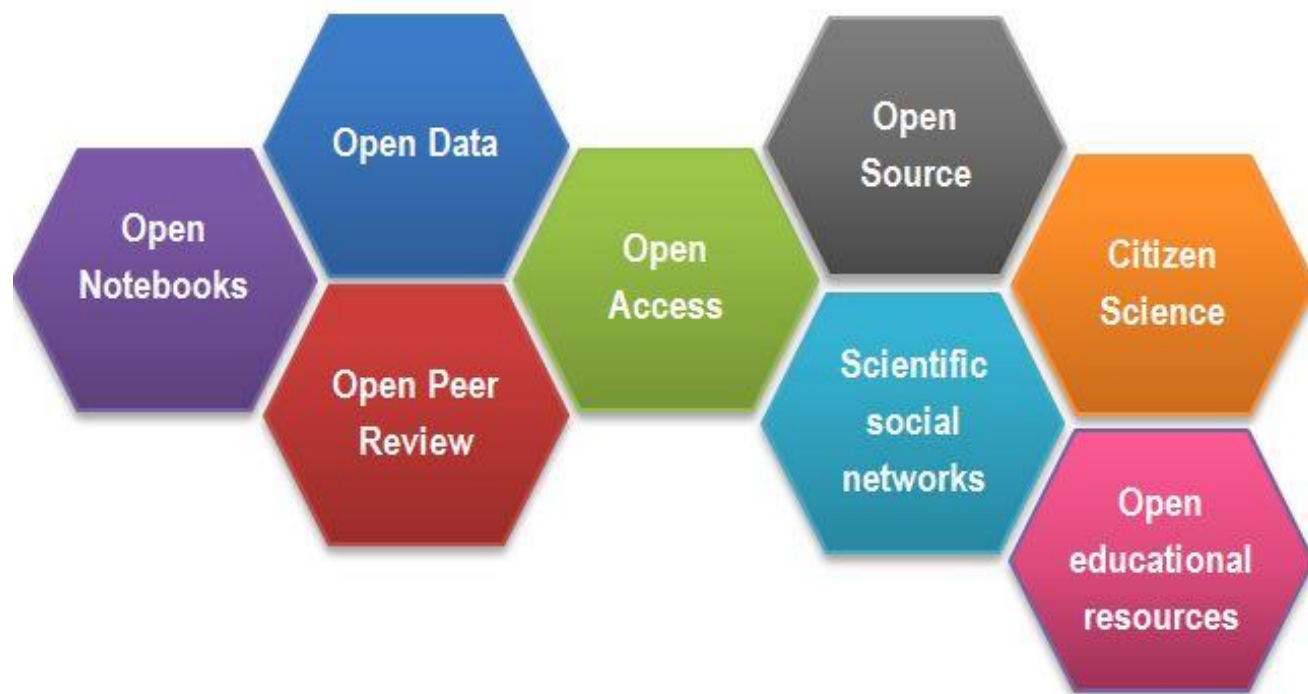
Avots: prezentācija «Open Science, Open Access, Open Data», Louise Bezuidenhout, Data Archiving and Networked Services

Atbildīga pētniecības veikšana (*responsible conduct of research*)

Atvērtā zinātne un atvērtie dati

«Dati ir atvērti, ja tiem var brīvi piekļūt, izmantot, modificēt un dalīties ar jebkuru jebkādam mērķim»

Avots: <https://www.fosteropenscience.eu/content/what-open-science-introduction>

FAIR principi

Findable:

- F1.** (meta)data are assigned a globally unique and persistent identifier;
- F2.** data are described with rich metadata;
- F3.** metadata clearly and explicitly include the identifier of the data it describes;
- F4.** (meta)data are registered or indexed in a searchable resource;

Interoperable:

- I1.** (meta)data use a formal, accessible, shared, and broadly applicable language for knowledge representation.
- I2.** (meta)data use vocabularies that follow FAIR principles;
- I3.** (meta)data include qualified references to other (meta)data;

Accessible:

- A1.** (meta)data are retrievable by their identifier using a standardized communications protocol;
 - A1.1** the protocol is open, free, and universally implementable;
 - A1.2.** the protocol allows for an authentication and authorization procedure, where necessary;
- A2.** metadata are accessible, even when the data are no longer available;

Reusable:

- R1.** meta(data) are richly described with a plurality of accurate and relevant attributes;
 - R1.1.** (meta)data are released with a clear and accessible data usage license;
 - R1.2.** (meta)data are associated with detailed provenance;
 - R1.3.** (meta)data meet domain-relevant community standards;

FAIR principi:

Atrodami
(*Findable*)

Pieejami
(*Accessible*)

Sadarbspējīgi
(*Interoperable*)

**Atkārtoti
izmantojami** (*Re-usable*)

doi: [10.1038/sdata.2016.18](https://doi.org/10.1038/sdata.2016.18)

Slide CC-BY by Erik Schultes, Leiden UMC

**PĒTNIECĪBAS
DATU
PĀRVALDĪBA**

Pētniecības datu dzīves cikls

Galvenie soļi pētniecības datu pārvaldībā

Plānošana
(datu
pārvaldības
plāns)

Ētiskie un
juridiskie
aspekti

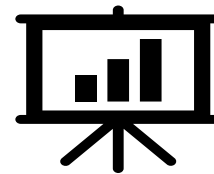
Pirms datu ievākšanas

Datu
ievākšana,
apstrāde,
organizēšana

Glabāšana un
uzturēšana

Pētniecības/projekta laikā

Publicēšana
un izplatīšana

Atsaukšanās
uz datiem, to
izmantošana

Projekta beigās

Datu sagatavošana

Plānošana

Lai nodrošinātu pienācīgu datu kvalitāti, jāsāk plānot jau pirms datu ievākšanas/generēšanas, nosakot pamatprincipus datu strukturēšanai, validācijai un aprakstam

Nepieciešamā infrastruktūra

Jāizvēlas atbilstoša programmatūra datu ievadišanai apstrādes vidē (atkarībā no nozares tā var būt laboratorijas programmatūra, aptauju rīki, transkripcijas rīki u.c.)

Anonimizācija vai pseidonimizācija

Personas dati un sensitīvi dati jāaizsargā visā pētniecības laikā, tos apstrādājot drošā vidē, kā arī pseidonimizējot tos pēc iespējas ātrāk

Datu apstrāde un aprakstīšana

Datus jāapraksta un jākodē atbilstoši nozares tradīcijām (tajā skaitā kodēt necipariskās vērtības atbilstoši standartiem). Apstrādei izmanto specifisku programmatūru vai arī populārākos resursus kā R, Python, SPSS, OpenRefine, STATA u.c. atkarībā no specifikas

Failu formāti un organizēšana

Mērķis padarīt datus viegli pieejamus un iegūstamus arī ilgtermiņā, tādēļ:

- jāizvēlas datnes formāti, kas ir nesaspiesti, atverami ar nekomerciālām programmām, atbilstoši starptautiskiem standartiem
- jāpiemēro konsekventa pieeja savu failu organizēšanai, vienotu pieeju failu nosaukšanai
- failu atbilstoša organizēšana un piemēroti datņu formāti palīdzēs arī pašiem pētniekiem orientēties un iegūt/apskatīt datus pēc ilgāka laika posma
- var izmantot risinājumus, piemēram, GitHub repositojs, Zotero u.c.

Biežākie gadījumi

Piemēroti datnes formāti

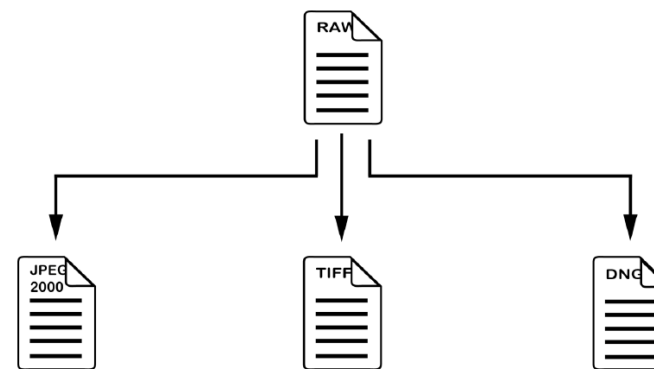
CSV, TAB

PDF, TXT

Nepiemēroti datnes formāti

XLSX

WORD

cc by 4.0 Raman Ganguly

Metadati

Metadatiem («dati par datiem») ir vairāki uzdevumi:

- aprakstīt digitālos objektus (piemēram, datu kopas)
- nodrošināt šo objektu pieejamību un juridisko drošību
- iespējot tālāku objektu izmantošanu un tie ir brīvi pieejami/izmantojami
- nodrošināt apmaiņu ar citām sistēmām

Avots: prezentācija «Introduction to Research Data Management», Susanne Blumesberger (Vienna University, Vienna University Library)

Avots: <https://dmeg.cessda.eu/Data-Management-Expert-Guide/2.-Organise-Document/Documentation-and-metadata>

Populārākās metadatu shēmas Dublin Core, Data Documentation Initiative (DDI) u.c.

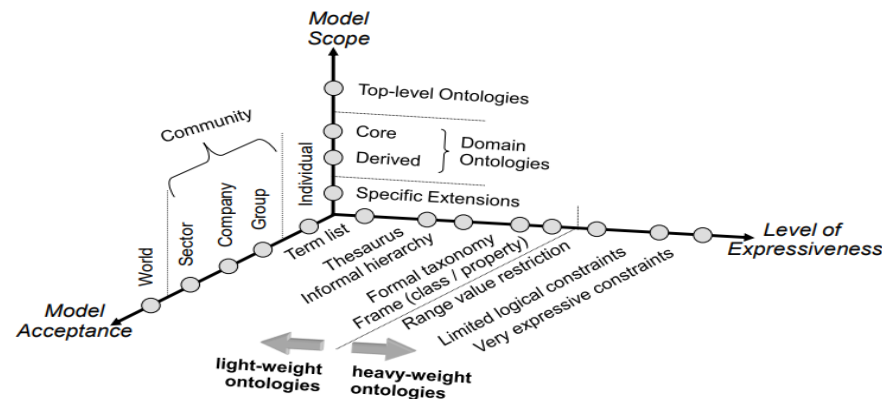
Metadatus var pievienot arī failu veidā (piemēram, .txt datnes formātā), ja attiecīgajā repozitorijā nav iespējams ievadīt visus nozarei raksturīgos metadatus, sevišķi ja ir pieejami specifiski standarti. Dažādus standartus var atrast [šeit](#) un citās vietnēs.

Nozaru standarti datu aprakstam

Ir dažādi veidi, lai padarītu datus atbilstošus nozaru standartiem, kā arī iespējotu datu savienojamību un izmantojamību, aprakstot un apstrādājot tos:

- kontrolētās vārdnīcas (*controlled vocabularies*)
- atslēgas vārdu konvencijas (*naming conventions*)
- taksonomijas un ontoloģijas (*taxonomies* un *ontologies*)
- u.c.

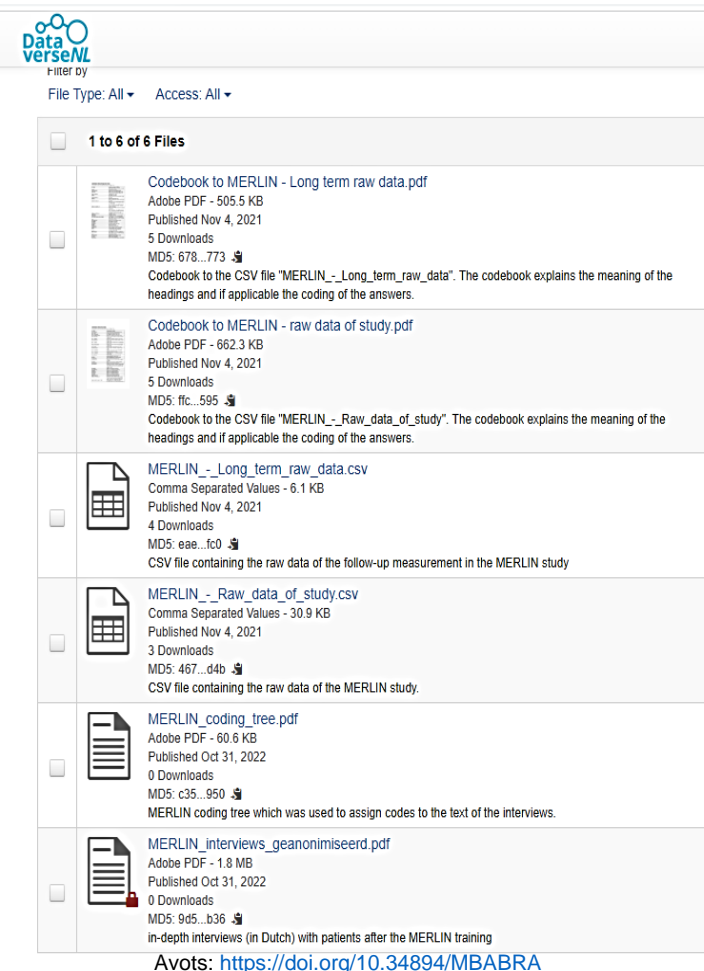
Dimensions of an Ontology

Datu dokumentēšana

Pētniecības datus ir jādokumentē, lai tie būtu pēc iespējas reproducējami nākotnē, piemēram:

- metodoloģijas apraksti – pētījuma un datu vākšanas vai ģenerēšanas metodoloģija
- kodu grāmatas – datu tehniskais apraksts, izmantotie mainīgie un skaitļi, datu kopu struktūra un cita konteksta informācija
- anketas – sevišķi aptaujas datu gadījumā ir svarīgi pievienot anketu datnes
- laboratorijas piezīmju grāmatas un eksperimentālie protokoli – piezīmes, kurās dokumentēti pētījumi
- ar programmatūru saistīta dokumentācija – ieteicams pievienot dokumentāciju un kodu
- readme.txt – datne ar norādījumiem, kā reproducēt jūsu pielietoto datu analīzi

The screenshot displays the DataVerseNL interface for a file repository. At the top, there is a logo for DataVerseNL and a filter section with 'File Type: All' and 'Access: All'. Below this, a list of files is shown, each with a checkbox, a file icon, a title, and a description. The files listed are:

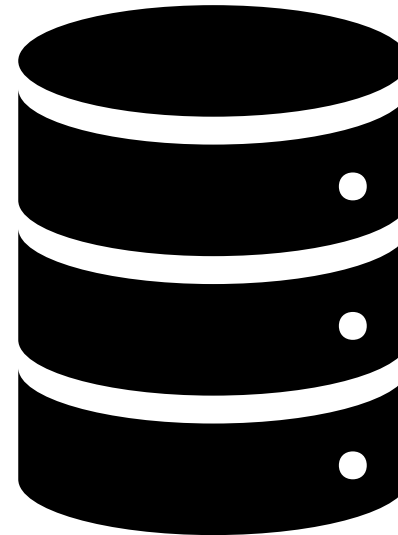
- Codebook to MERLIN - Long term raw data.pdf**: Adobe PDF - 505.5 KB, Published Nov 4, 2021, 5 Downloads, MD5: 678...773. Description: Codebook to the CSV file "MERLIN_-_Long_term_raw_data". The codebook explains the meaning of the headings and if applicable the coding of the answers.
- Codebook to MERLIN - raw data of study.pdf**: Adobe PDF - 662.3 KB, Published Nov 4, 2021, 5 Downloads, MD5: ffc...595. Description: Codebook to the CSV file "MERLIN_-_Raw_data_of_study". The codebook explains the meaning of the headings and if applicable the coding of the answers.
- MERLIN_-_Long_term_raw_data.csv**: Comma Separated Values - 6.1 KB, Published Nov 4, 2021, 4 Downloads, MD5: eae...fc0. Description: CSV file containing the raw data of the follow-up measurement in the MERLIN study.
- MERLIN_-_Raw_data_of_study.csv**: Comma Separated Values - 30.9 KB, Published Nov 4, 2021, 3 Downloads, MD5: 467...d4b. Description: CSV file containing the raw data of the MERLIN study.
- MERLIN_coding_tree.pdf**: Adobe PDF - 60.6 KB, Published Oct 31, 2022, 0 Downloads, MD5: c35...950. Description: MERLIN coding tree which was used to assign codes to the text of the interviews.
- MERLIN_interviews_geanonimiseerd.pdf**: Adobe PDF - 1.8 MB, Published Oct 31, 2022, 0 Downloads, MD5: 9d5...b36. Description: In-depth interviews (in Dutch) with patients after the MERLIN training.

At the bottom of the list, there is a link: Avots: <https://doi.org/10.34894/MBABRA>

Datu publicēšana un uzturēšana

Labās prakses pētniecības datu repozitorijam:

- nodrošina drošu glabāšanu, veicot regulāras datu dublēšanas
- piedāvā atvērtus standartus piekļuvei datiem un metadatu standartus
- piešķir pastāvīgo unikālo identifikatoru (piemēram, *DOI*)
- ir reģistrēts vai sertificēts (piemēram, *Re3Data*, *EOSC* portālā, *CoreTrustSeal*)
- piešķir licences (piemēram, *Common Creatives*)
- ir skaidrība par datu un metadatu uzglabāšanas pieeju un ilgumu
- ja attiecināms, nodrošina iespējas uzglabāt sensitīvu informāciju ierobežotā vai slēgtā piekļuvē
- labojumu gadījumā nodrošina automatizētu versiju noteikšanu un aprakstu

RSU Dataverse

RSU institucionālais pētniecības datu repozitorijs

Meklēt un izmantot datu kopas:

- piekļuve ar RSU autentifikāciju
- RSU pētnieku izstrādātās datu kopas
- ja ierobežota piekļuve, spiest *Contact owner*
- tiks regulāri papildināts ar kopām no aktuālajiem projektiem

Log In
Forgot your password?
Other options
RSU users
Sign up for a Dataverse account.
Contact Owner
Share
Dataset Metrics
0 Downloads

Publicē un popularizē savas datu kopas:

- atvērti metadatu standarti (DDI), dublēšana, licence (Creative Commons), unikālais identifikators, var nodrošināt ierobežotu piekļuvi, automatizēta versiju veidošana u.c.
- par datu kopas ievietošanu rakstīt dataverse@rsu.lv
- iespējas popularizēt, Dataverse reģistrēts nozīmīgākajās resursu datubāzēs
- Datu kopas tiek reģistrētas science.rsu.lv

Rīga Stradiņš University (RSU) Dataverse is created for RSU researchers to deposit when there are no trusted field specific repositories. Data sets deposited in RSU authors of data sets for cooperation and sharing data sets.

Pētniecības datu pieejamība

«Tik atvērti, cik iespējams, tik slēgti, cik nepieciešams»:

- atvērta piekļuve (visiem ir piekļuve, datiem nevajadzētu saturēt personas datus)
- ierobežota/slēgta piekļuve (piekļuve tikai pēc pieprasījuma un apstiprinājuma, metadati pieejami)
- embargo periods – iespējams datus atklāt pēc noteikta laika (piemēram, kad publicēti citi zinātniskie rezultāti, metadati pieejami)

Uz publicētajām datu kopām ieteicams atsaukties citos zinātniskajos rezultātos, tas palīdzēs:

- popularizēt datus
- veikt zinātnisko rakstu un to satura validāciju
- veicināt jaunas sadarbības iespējas

Licencēšana

RSU Dataverse piedāvātie licences veidi:

- CC0 (Public Domain)
- CC BY (pateicība jāpiešķir veidotājam)
- CC BY-SA (pateicība jāpiešķir veidotājam, pielāgojumu var publicēt ar tādiem pašiem nosacījumiem)
- CC BY-NC (jāsniedz pateicība veidotājam, pieļaujama tikai nekomerciāla darba izmantošana)
- CC BY-NC-SA (jāsniedz pateicība veidotājam, pieļaujami tikai nekomerciāli darba izmantošanas veidi, pielāgojumus var publicēt ar tādiem pašiem nosacījumiem)
- CC BY-ND (pateicība jāpiešķir veidotājam, nav pieļaujami darba atvasināšana vai pielāgošana)
- CC BY-NC-ND (jāsniedz pateicība veidotājam, pieļaujami tikai nekomerciāli darba izmantošanas veidi, nav pieļaujami darba atvasinājumi vai pielāgojumi)

Vairāk informācijas: <https://creativecommons.org/share-your-work/licenses/>

Datu atkārtota izmantošana

Ir ieteicams atkārtoti izmantot jau izstrādātas datu kopas, jo:

- samazinās pētnieku darbu un universitātes resursu izmantošanu
- būs vairāk laika analīzei
- var veicināt sadarbības iespējas, ja izmantojat citu pētnieku datu kopas
- studējošie var izmantot jau izstrādātas kvalitatīvas datu kopas

Lai atkārtoti izmantotu kādu datu kopu, jāizvērtē:

- piekļuves un izmantošanas tiesības (licences veids);
- datu kvalitāte;
- dokumentācijas kvalitāte;
- resursa uzticamība

**PĒTNIECĪBAS
DATU
PĀRVALDĪBA**

Datu pārvaldības plāns

Datu pārvaldības plāns (DMP)

- DMP ir formāls, bet vienlaikus arī atbalstu sniezošs dokuments
- tas iezīmē jautājumus par plāniem datu ievākšanā, apstrādē un publicēšanā
- to būtu nepieciešams izstrādāt pirms pētniecības sākšanas
- nepieciešamie resursi

DMP palīdzēs saprast

- kādus datus izmantosi un no kurienes tos iegūsi
- kāda infrastruktūra, programmatūra un licences nepieciešamas
- kāds gala rezultāts ir sagaidāms (datu kopa)
- kā publicēsi rezultātu

DMP nosacījumi LZP konkursos (VPP un FLPP)

DMP izstrādā ARGOS platformā, izmantojot vai nu LZP formu, vai institucionālo

- projekta iesniegumā jāsniedz informācija par plānotajiem pasākumiem saistībā ar datiem
- vēlams angļu valodā
- trīs mēnešu laikā jāievada projektu informācijas sistēmā (RSU iekšēji nosaka, ka jāizstrādā jau mēnesi pēc projekta uzsākšanas)
- var veikt izmaiņas projekta īstenošanas laikā

DMP nosacījumi Horizon Europe konkursos

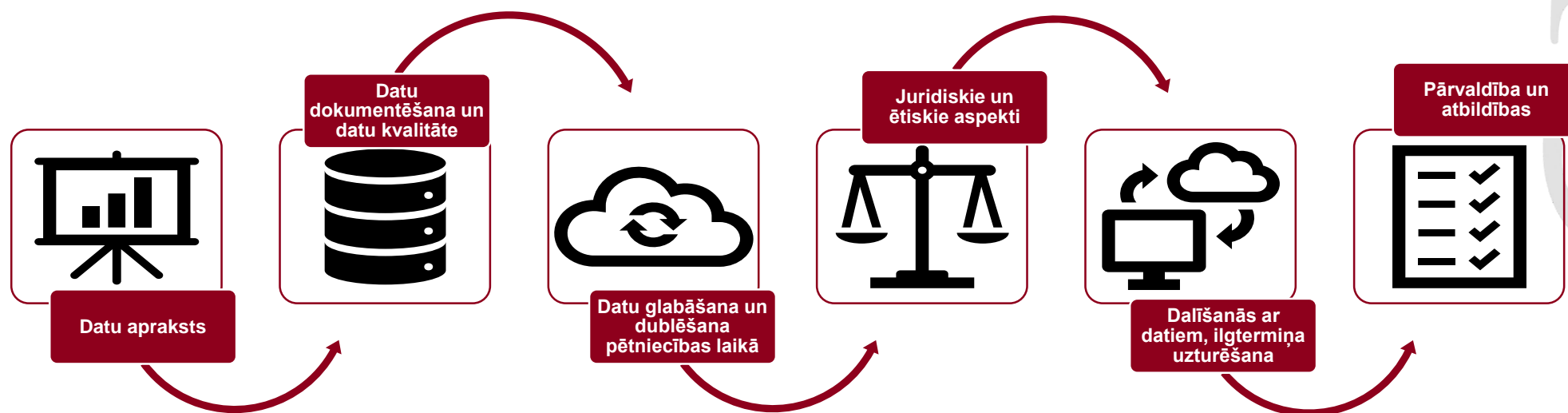
DMP izstrādā atbilstoši konkursa nosacījumiem

- nepieciešams sniegt detalizētu informāciju jau projekta pieteikumā (parasti sadaļa *Open Science* un *Research data management and management of other research outputs*)
- DMP izstrādā vadošais partneris, ņemot vērā sadarbības partneru iesniegto informāciju
- ja konkursā nav specifiski nosacīts, tad vadošais partneris izvēlas attiecīgo platformu (*Horizon Europe* formas ir visos izplatītākajos DMP rīkos)
- DMP parasti iesniedz 6 mēnešu laikā no projekta uzsākšanas, ja nav noteikts citādāk

Avots: <https://www.openaire.eu/rdm-in-horizon-europe-proposals>

Datu pārvaldības plāns (DMP)

Izmaksu veidi

ļespējamās izmaksas datu pārvaldībai – biežākie piemēri:

- enerģija (centralizēti)
- aparātūra/datortehnika (centralizēti)
- programmatūra (lielākoties centralizēti)
- cilvēkresursi (projekta ietvaros)

Īpašos gadījumos jāaprēķina visas izmaksas arī pēc projekta noslēguma (piemēram, ja tiek uzglabātas lielapjoma datu kopas, kas būs nepieciešamas nākotnē)

Jāizpēta projekta nosacījumi, lai lemtu, kādas izmaksas var attiecināt no projekta (piemēram, no FLPP un VPP nevar attiecināt aparātūras un programmatūras izmaksas)

Avots: Photo by [Marek Studzinski](#) on [Unsplash](#)

Izmaksu aprēķināšana

Ļoti atkarīgs no datu veida, apjoma un nepieciešamās infrastruktūras

Galvenie soļi:

- sastādīt aktivitāšu plānu datu pārvaldībai
- noteikt, kurām aktivitātēm nepieciešamas papildu izmaksas
- aprēķināt izmaksas projekta pieteikumam
- šo visu plānot pirms projekta pieteikuma sākuma

Atcerēties, ka ar datiem saistītās izmaksas ietver arī tādas aktivitātes kā materiālu digitalizācija (vēsturiskie materiāli), interviju transkripcijas, infrastruktūra (sevišķi ja tas nav institucionālais risinājums) u.c.

Avots: <https://ukdataservice.ac.uk//app/uploads/costingtool.pdf>

Ētiskie un juridiskie aspekti

Ja pētījumā tiek iegūti un apstrādāti personas dati, piemēram, dati par veselību, ģenētiku, dati no pacienta medicīniskās dokumentācijas, jānodrošina sekojoši dokumenti:

- pētījuma protokols
- pētījuma dalībnieka informētā piekrišana
- attiecīgam aprakstam datu pārvaldības plānā
- atbilstošas pētījuma ētikas komitejas atļauja vai citas iestādes atļauja, ja nepieciešams.

Svarīgi arī pievērst uzmanību sensitīvas informācijas apstrādei, kas var potenciāli ļaut identificēt personu, kā arī nodarīt kaitējumu (t.sk. informācija par vecumu, dzīvesvietu, politisko pārliecību, seksuālo orientāciju u.t.t.).

Jāizvērtē datu piederības jautājums, sevišķi ja pētījumā piedalās vairākas organizācijas, t.sk. komerciālas.

Kaitējumu jāizvērtē arī attiecībā uz vidi, dzīvām radībām un valsts drošību.

Paldies par uzmanību!

Ingmārs Kreišmanis,
Rīgas Stradiņa universitāte

RSU

Platformas ARGOS izmantošana datu aprakstu izveidošanai un uzturēšanai

Ingmārs Kreišmanis,

Rīgas Stradiņa universitāte

Latvijas Zinātnes padomes seminārs projektu vadītājiem «Datu pārvaldības plānu
(DPP) izveide LZP FLPP un VPP projektiem»

2024. gada 10. aprīlis

RSU

DMP – LZP veidne

LZP DMP datu apraksta veidnē iekļautas šādas sadaļas:

- datu kopsavilkums
- FAIR dati
- resursi un drošība

DMP tiek izveidots katram projektam.

DMP ietvaros var būt vairāki datu kopu apraksti!

Projektā jānosaka viens atbildīgais par datiem (pārvaldnieks)

✓ General Info	
1 Data Management Plan (...)	
1.1 Data Summary	8
2 FAIR data	
2.1 Making data finda...	7
2.2 Making data openl...	7
2.3 Making data intero...	4
2.4 Increase data re-use	6
3 Resources and Security	
3.1 Allocation of resou...	4
3.2 Data security	3
3.3 Ethical aspects	6

DRS

Apakšprojekti/WP iesūta
kopas nosaukumu ENG,
un atbildīgo

Pārvaldnieks izveido DMP
pamatni un datu kopu
aprakstu pamatnes

Pārvaldnieks uzaicina par
datu kopām atbildīgos
ARGOS sistēmā

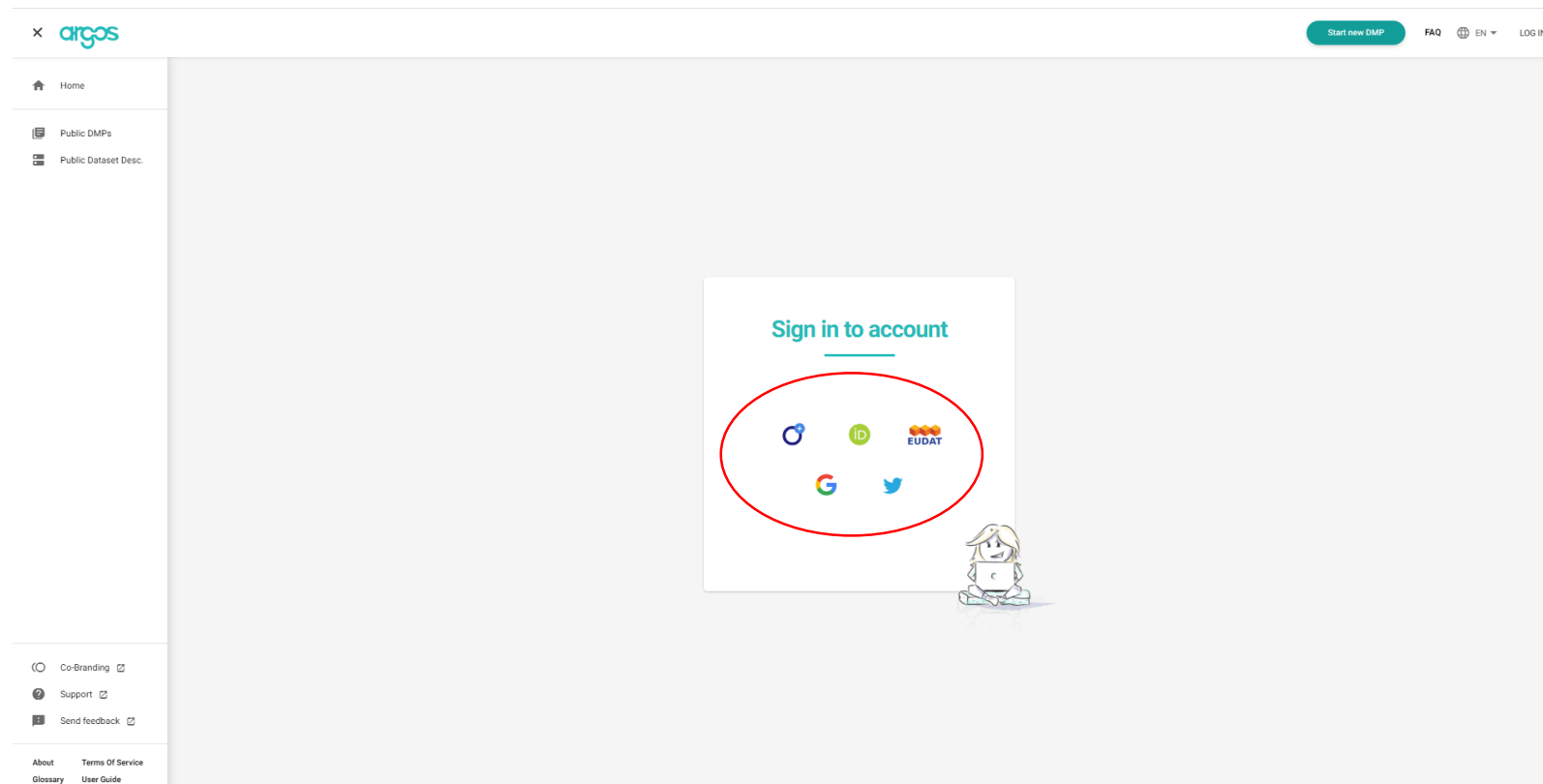
Atbildīgie aizpilda datu
kopu aprakstus

Pārvaldnieks izskata un
apstiprina/raksta
jautājumus

Izstrāde

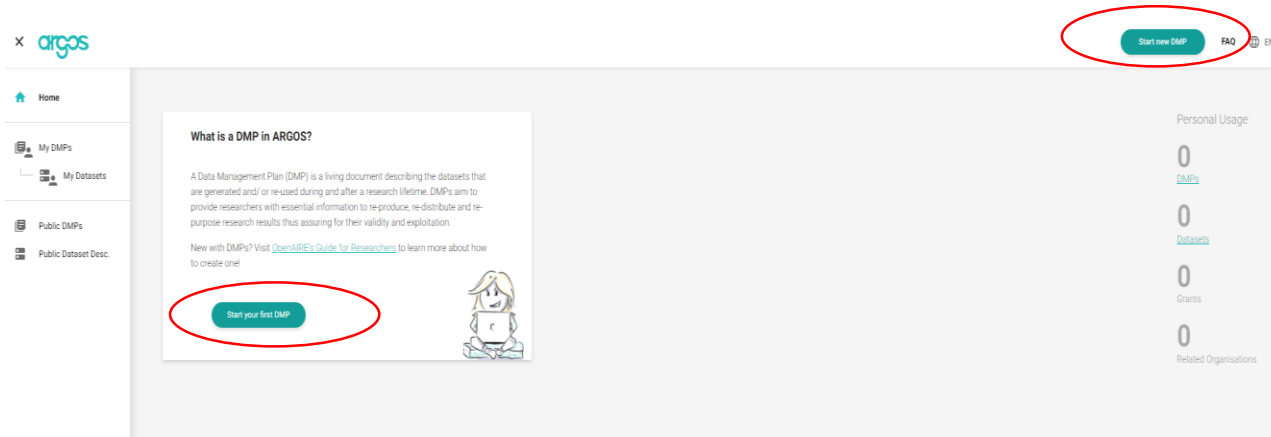
DRS

Dodieties uz saiti <https://argos.openaire.eu/login>, izvēlieties Jums ērtāko ielogošanās veidu (piemēram, izmantojot savu ORCID vai GOOGLE kontu)

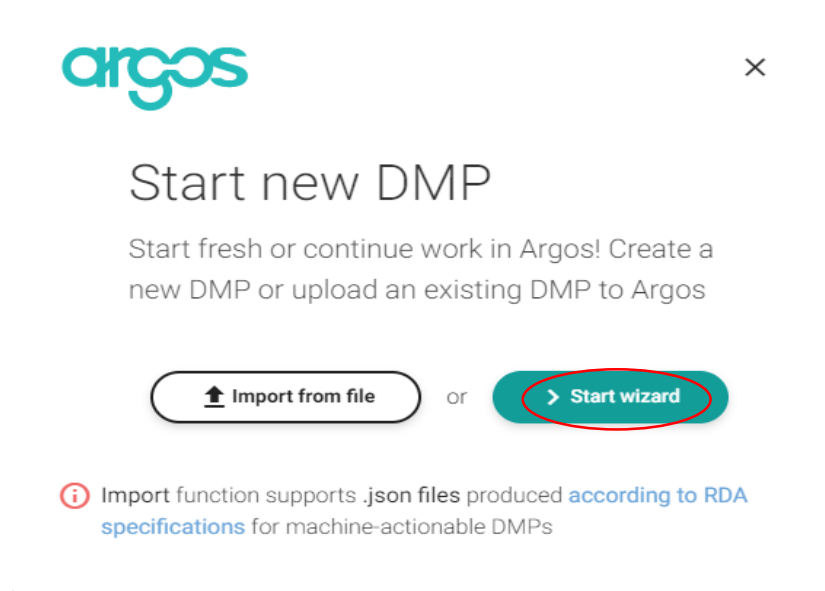

D
I
S
R

Izvēlēties uzsākt veidot datu pārvaldības plānu, nospiežot *Start your first DMP*

Izvēlēties *Start Wizard*

D
I
S
R

Aizpildiet nepieciešamos laukus ar informāciju par savu projektu un izvēlieties *Latvian Council of Science Blueprint*

Title of DMP *

Title *

Description of DMP *

Rich text editor toolbar with icons for undo, redo, bold, italic, underline, link, unlink, bulleted list, numbered list, indent, outdent, link, unlink, clear class, and close.

Fill with description *

Blueprint of DMP *

Select blueprint

Dmp Default Blueprint

CHIST-ERA

Latvian Council of Science Blueprint

Pēc tam spiediet *Next*

Blueprint of DMP *

Select blueprint

Latvian Council of Science Blueprint

Next

Sadalā *Main Info* ievadīt pamatinformāciju (laukos pie *Researchers* un *Organisations* varat automātiski izvēlēties, meklējot ORCID reģistrētos lietotājus un *OpenAire* datubāzē reģistrētās institūcijas, piemēram, *Riga Stradins University/University of Latvia/Riga Technical University*)

The screenshot shows the 'Editing DMP' interface in Argos. The page title is 'RSD form (unsaved changes)'. The main content area is titled '1. Main info' and contains several sections:

- 1.1 Title of DMP***: A text input field containing 'RSD forma'.
- 1.2 Description**: A rich text editor with the text 'RSD darbiniekiem'.
- 1.3 Researchers**: A section for adding researchers. It includes a search bar with 'Ingmars Kreismanis (orcid:0000-0002-3428-7345)' selected.
- 1.4 Organizations**: A section for adding organizations. It includes a search bar with 'Riga Stradins University' selected.
- 1.5 Language***: A dropdown menu set to 'English'.
- 1.6 Contact***: A dropdown menu set to 'Ingmars Kreismanis'.

Navigation buttons include '< Previous' and 'Next >', and a progress indicator shows '1 of 8' steps completed.

RSD

Sadaļā *Funding* aizpildīt informāciju par projektu. Pie *Funder* un *Grants* veikt izvēli *Insert it manually*, ievadīt *Funder* nosaukumu un unikālo identifikatoru (pašreiz LCS), tas ir, *Latvian Council of Science*, savukārt pie *Grant* jāievada projekta numurs, nosaukums, kā arī neliels apraksts (var izmantot projekta kopsavilkumu vai *layman description*)

Editing DMP
RSU forma (unsaved changes) [Discard] [Save]

Guide steps

1. Main info (✓)
2. Funding (2)
3. License
4. Dataset info (1)

2.1 Funding organizations*
Select a funder of your research or add new
 ⓘ Type more letters of the name so its more possible to find the correct one.

Funder

Couldn't find the correct one? [Insert it manually](#)

2.2 Grants*
Find the grant of your research or add new
 ⓘ Type more letters of the name so its more possible to find the correct one.

Grant

Couldn't find the correct one? [Insert it manually](#)

2.3 Project
Projects in Argos are perceived as distinct activities falling under a grant or common activities under different grants in collaborative schemas, eg open call for contributions. Please complete it for the grant associated to your organization if your project falls under this category. In all other cases, please leave blank and it will be autocompleted.
 ⓘ Type more letters of the name so its more possible to find the correct one.

Project

Couldn't find the correct one? [Insert it manually](#)

< Previous [Next >

3 of 5
60%

DMP Blueprint

1. Main Info
2. Funding
3. License
4. Templates

2.1 Funding organizations*
Select a funder of your research or add new

LCS

Latvian Council of Science

[Use Existing Funder](#)

2.2 Grants*
Find the grant of your research or add new

Izp-2023/1-0XXX

grants

aparaksts

[Use Existing Grant](#)

< Previous [Next >

8 of 8

Zem sadaļas *Licences* izvēlēties licences veidu (piemēram, *Public Domain* vai *Creative Commons Attribution 4.0*). Sī licence attiecas tieši uz datu pārvaldības plānu. Pie *Access Rights* izvēlēties atvērtu vai slēgtu piekļuvi datu pārvaldības plānam (to būs iespējams labot pēc tam)

3.1 License

Assign a license to your DMP by selecting the most appropriate from the list.

Creative Commons Attribution 4.0

3.2 Access Rights

Choose how the DMP is displayed after is published on Zenodo. By choosing Open Access, the DMP will be open on Zen restricted after the publication is made.

Restricted Access

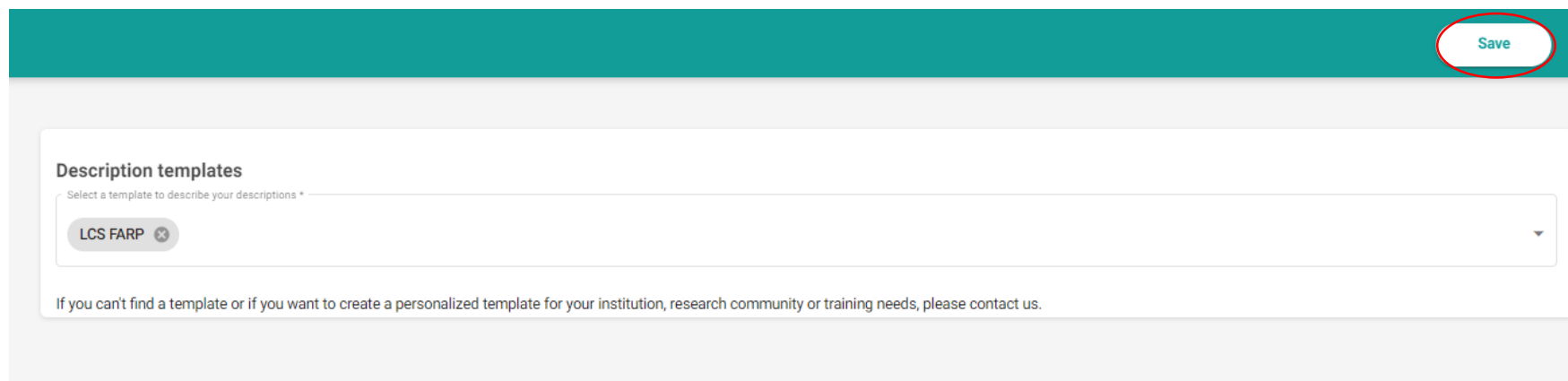
3.3 Publication Date

If Open Access is selected, please indicate the date that the DMP will be made available on Zenodo.

dd/mm/yyyy

Ja nav jau piedāvāts, izvēlēties apraksta formu *LCS FARP* un spiest **Save**

The screenshot shows a web interface with a teal header bar. In the top right corner of the header, there is a white button with the text "Save" inside, which is circled in red. Below the header is a light gray area containing a white box titled "Description templates". Inside this box, there is a text input field with the placeholder text "Select a template to describe your descriptions *". Below the input field, the text "LCS FARP" is displayed in a gray rounded rectangle, followed by a small downward-pointing triangle icon. At the bottom of the white box, there is a line of text: "If you can't find a template or if you want to create a personalized template for your institution, research community or training needs, please contact us."

Jums atkal atvērsies sākuma sadaļa *Main Info*, bet spiediet **+Add Description**

DMP Blueprint

- 1. Main Info
- 2. Funding
- 3. License
- 4. Templates

 + Add Description

1.1 Title of DMP*

test_DMP_LZP_2

1.2 Description*

Briefly describe the context and purpose of the DMP

Rich text editor toolbar: Undo, Bold (B), Italic (I), Underline (U), Link (S), x₂, x², Bulleted list, Numbered list, Decrease indent, Increase indent, Bulleted list with icons, Underline (A)

Test_DMP_LZP_2

1.3 Researchers

Add here the names of people that have produced, processed, analysed the data desc

Select researchers

Ingmars Kreismanis (orcid:0000-0002-3408-7365) ×

Kā minēts iepriekš, DMP var būt vairākas datu kopas/to apraksti. Ja projektā iecerētas vairākas atšķirīgas datu kopas, zem viena DMP var ievietot vairākus aprakstus

Izvēlēties iespēju *Manually* (ja tiks atkārtoti izmantota kāda datu kopa, kas ir publicēta *Zenodo* repositoriijā, var izvēlēties variantu *Prefill*)

1.1 Title of Description*

Test_dataset_LZP

1.2 Description

Briefly describe the context and purpose of the Description

test description

1.3 Tags

Tags

1.4 Template*

LCS FARP

Initialize your Dataset

Select the dataset from Zenodo to automatically retrieve answers to some questions in your template or start by answering the questions manually.

Manually OR Prefill

Aizpildiet pamata informāciju un izvēlieties apraksta formu *LCS FARP*, pēc tam spiežot *Next*

Pēc tam parādās visi jautājumi, kuri jāaizpilda par attiecīgo datu kopu (par dažādām kopām kopā nevar pildīt)

Kad vēlaties **pārtraukt darbu**, spiediet **Save**

Kad vēlaties **pabeigt datu kopas aprakstu**, spiediet **Finalize**

Adding description
Test_dataset_LZP (unsaved changes)
To DMP: test_DMP_LZP_2

Discard Save Finalize

< Back to Plan

Guide steps

0. Main info (✓)

1. Data Summary

1.1. Data Summary

1.1.1. What is the purpose of the data ...

1.1.2. Type of data generated/collected

1.1.3. Format of data generated/colle...

1.1.4. Expected size of the data – give...

1.1.5. Are you re-using this data set?

1.1.8. To whom the data might be use...

2. Research Data Management

2.1. Metadata and documentation

2.1.1. Will data be attributed with stan...

2.1.2. Do you plan to provide metada...

2.1.4. Will search keywords be provide...

2.1.5. Will you follow any naming conv...

2.1.6. Will you provide clear version nu...

2.1.7. Other relevant remarks

< Previous Next >

2 of 2 100%

1. DATA SUMMARY

1.1. DATA SUMMARY

1.1.1 What is the purpose of the data collection/generation?

Give short description of the purpose of the data collection/generation and its relation to the objectives of the project. Also give short summary of the origin of the data

Rich text editor toolbar: Bold, Italic, Underline, Strikethrough, Bulleted list, Numbered list, Link, Unlink, Clear Class, Undo, Redo, Bold, Italic, Underline, Strikethrough, Bulleted list, Numbered list, Link, Unlink, Clear Class, Undo, Redo, Bold, Italic, Underline, Strikethrough, Bulleted list, Numbered list, Link, Unlink, Clear Class, Undo, Redo.

1.1.2 Type of data generated/collected

Type of data depends on purpose and collection/generation methods.
Dataset may consist of both primary and secondary data in some cases, however, secondary data is more re-usable as it has undergone processing and cleaning.

Select the data type from the list

1.1.3 Format of data generated/collected

The choice of a preferred file format is crucial in order to ensure that your data will be readable also in the future. Some file formats are more likely to allow long-term readability than others are. Such formats are usually:

Ja nepieciešams, lai jūsu DMP apskata vai aizpilda arī citi komandas biedri, jādodas uz *My DMP's*, pēc tam spiežot *Invite*, ievadot attiecīgo elektroniskā pasta adresi, kā arī izvēloties lomu *Owner* vai *Member*

To pašu var izdarīt arī atsevišķiem datu kopu aprakstiem, ja nevēlaties, lai persona redz citus datu kopu aprakstus attiecīgajā DMP

The screenshot displays the Argos web interface. On the left is a navigation sidebar with a home icon, a 'My DMPs' icon circled in red, and other options like 'My Datasets', 'Public DMPs', and 'Public Dataset Desc.'. The main content area is titled 'My DMPs' and shows a list of DMPs. The first DMP is 'RSU forma', which is in 'Draft' status. Below the DMP name, it shows 'Owner', 'Version 0', and 'Grant: RSU projekts'. Underneath, it says 'Contained Datasets: (1)' and lists 'RSU darbinieku datu kopa'. A red arrow points to the 'Invite' button in the action bar below the dataset list. A modal dialog box titled 'Invite authors' is open in the foreground, showing an input field with the email 'ingmars.kreismanis@rsu.lv' and a dropdown menu. A red arrow points to the 'Invite' button in the dialog.

DRS

FINALIZE

EXPORT

PDF

Document

XML

RDA JSON

NEW VERSION

ORS

Kreišmanis (you)

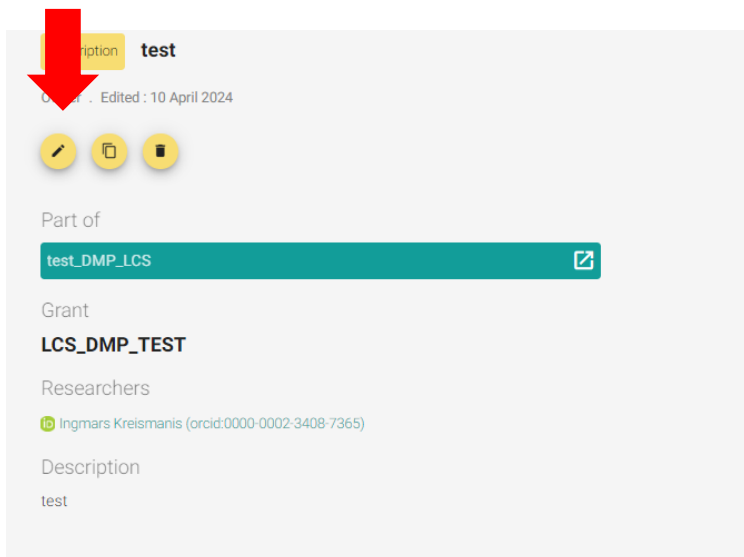
Owner

Invite

Iespējot datu kopas apraksta/DMP profilā, malā parādīsies iespēja eksportēt veikto, izvēloties vienu no vēlamajiem formātiem, piemēram, PDF. Tāpat būs iespējams uzsākt jaunu versiju (spiežot *Start a new version*)

Lai veiktu labojumus datu aprakstā, jāspiež zīmuliņš datu apraksta profilā

Lai finalizētu DMP, visiem datu kopu aprakstiem arī jābūt finalizētiem

Nepieciešamības gadījumā DMP var arī atgriezt un pārstrādāt, kā arī pēc tam ir iespējas izstrādāt jaunas versijas (vecās būs pieejamas arī pēc tam)

Finalize this item? ✕

Plan test_DMP_LZP_2 ▾

Datasets ▴

📄 **Draft:** Test_dataset_LZP

Do you want to finalize any of the following Draft Datasets?

Test_dataset_LZP

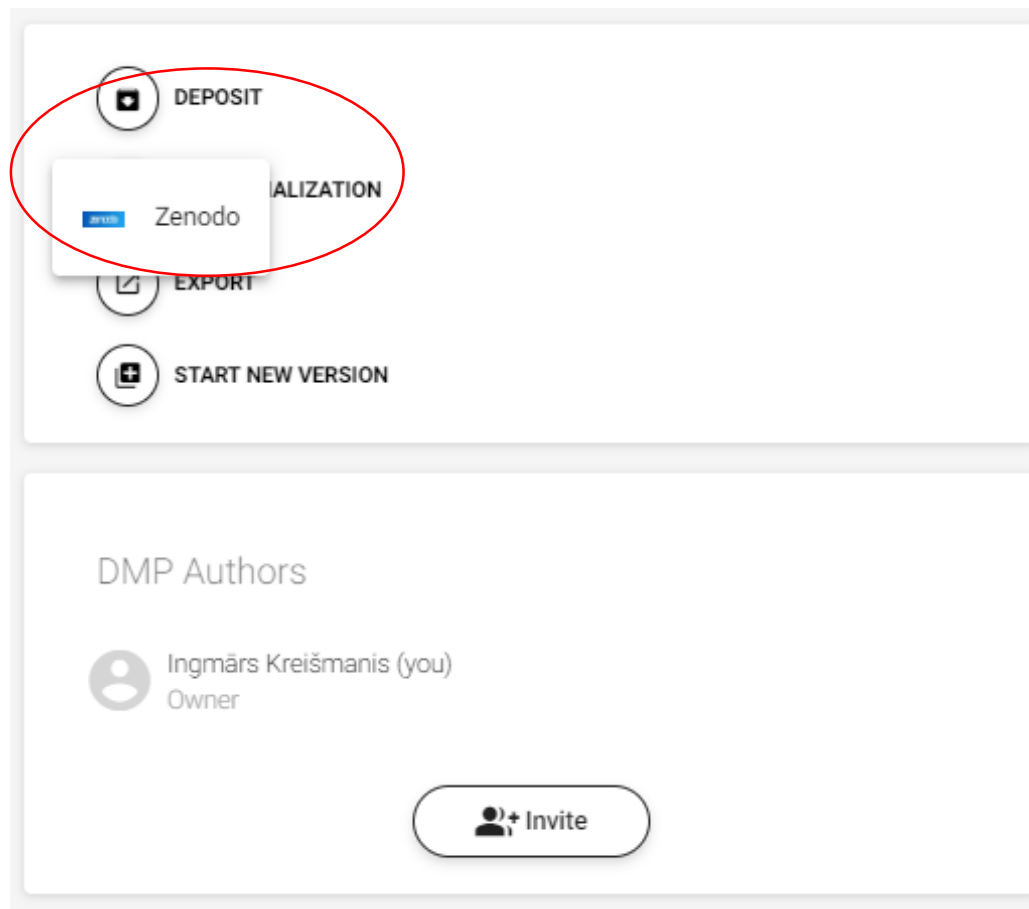
Cancel Submit

D
I
S
K

Kad esat finalizējuši DMP, parādīsies iespēja to deponēt, DMP profila malā spiežot *Deposit*, kā arī izvēloties *Zenodo*

Ieteikums jau reģistrēties *Zenodo* ar savu ORCID kontu vai arī citu jau izveidoto kontu, lai varētu ātri un ērti autentificēties

Nemot vērā piekļuves veidu (*Open vai Restricted*), Jūsu DMP tiks publicēt *Zenodo* repozitorijā atvērtā vai slēgtā veidā

Pēc publicēšanas varēsiet izmantot *Zenodo* piešķirto saiti un *DOI* unikālo identifikatoru, lai norādītu LZP projektu sistēmā

Published April 2, 2023 | Version 0

Output management plan Open

 Edit

 New version

 Share

Increasing FAIRness of data processing in Occupational Health and Safety (OHS)

Ingmārs Kreišmanis¹

Show affiliations

Project member: Ingmārs Kreišmanis¹

Researchers:

Linda Paegle (orcid:0000-0002-2205-6676)² ; Svetlana Lakisa (orcid:0000-0002-8707-1359)²

Ingmars Kreismanis (orcid:0000-0002-3408-7365)² ; Ivars Vanadziņš (orcid:0000-0002-5391-1583)²

Show affiliations

The datasets described in this DMP consist of historically obtained survey, measurement and focus group interview data by Institute of Occupational Safety and Environmental Health of the Riga Stradins University. These data sets will be processed and stored according to FAIR principles and best practices provided by RDA and EOSC communities/project outputs. This activity is funded by EOSC-Future and supervised by RDA. All datasets, once published, will be a valuable resource for other researchers and students in Latvia, but not limited to that, datasets could be valuable also for a wider occupational safety and health community in Europe for different studies. Project team hopes that survey data and measurements could be interesting to other disciplines as they cover rich information.

Files

DMP_Implementing_FAIR_Principles_in_the_Field_of_Occupational_Safety_and_Health_OSH_0.pdf

Page: 14 of 28 Automatic Zoom:

2.1.5 Will you provide clear version numbers?

Yes

74 VIEWS

31 DOWNLOADS

[Show more details](#)

Versions

Version 0 Apr 2, 2023

10.5281/zenodo.7792726

Cite all versions? You can cite all versions by using the DOI [10.5281/zenodo.7792725](https://doi.org/10.5281/zenodo.7792725). This DOI represents all versions, and will always resolve to the latest one. [Read more](#).

External resources

Indexed in

Paldies par uzmanību!

Ingmārs Kreišmanis,
Rīgas Stradiņa universitāte

RSU